

Vergaderjaar 2005–2006

30 436

Wijziging van de Wet op de rechtsbijstand houdende herijking van de verlening van rechtsbijstand door de raden voor rechtsbijstand en de invoering van een lichte adviestoevoeging, alsmede de regeling van de vergoeding van conflictbemiddeling

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is een duidelijke scheiding aan te brengen tussen de publieke en de private functie van de gesubsidieerde rechtsbijstand door herijking van de verlening van rechtsbijstand door de raden voor rechtsbijstand door invoering van de verlening van rechtshulp door de raden en overdracht van de taken die verband houden met de verdergaande verlening van rechtsbijstand aan de advocatuur, alsmede de regeling van de vergoeding van conflictbemiddeling;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet op de rechtsbijstand wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel d komt te luiden:
 - d. voorziening: een door de raad ingerichte voorziening voor de uitoefening van rechtsbijstand als bedoeld in artikel 8, tweede lid;
2. Onderdeel f komt te luiden:
 - f. rechtzoekende: degene die op grond van onvoldoende financiële draagkracht aanspraak kan maken op rechtsbijstand, voorzover in deze wet en de daarop berustende bepalingen geregeld, alsmede degene die zijn schade wil vorderen als slachtoffer van een misdrijf tegen de zeden of een geweldsmisdrijf;
3. Onderdeel h komt te luiden:

h. rechtsbijstandverlener: de advocaat, de medewerker van de voorziening voorzover belast met de verlening van rechtsbijstand en de personen, bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder c;

4. Na onderdeel q worden onder vervanging van de punt aan het slot van dat onderdeel door een puntkomma, drie nieuwe onderdelen toegevoegd, luidende:

r. rechtshulp: het verlenen van rechtsbijstand bestaande uit het geven van eenvoudige juridische adviezen waarbij geen sprake is van vertegenwoordiging van de rechtzoekende, alsmede het met het oog op het verlenen van deze rechtsbijstand verstrekken van informatie, analyseren en verduidelijken van een probleem en het verwijzen naar terzake doende instanties en rechtsbijstandverleners;

s. conflictbemiddeling: het bemiddelen in een geschil waarbij een neutrale bemiddelingsdeskundige de onderhandelingen tussen de rechtzoekende en zijn wederpartij begeleidt teneinde vanuit hun werkelijke belangen tot gezamenlijk gedragen en voor ieder van hen optimale resultaten te komen;

t. conflictbemiddelaar: de conflictbemiddelaar als bedoeld in artikel 33a.

B

In artikel 2 vervalt onder vernummering van het vijfde lid tot vierde lid het vierde lid.

C

Artikel 7 komt te luiden:

Artikel 7

1. De raad heeft tot taak om:

a. zorg te dragen voor de organisatie van alsmede de verlening van rechtsbijstand;

b. zorg te dragen voor de organisatie van alsmede de uitvoering van de conflictbemiddeling alsmede het gebruik van conflictbemiddeling te bevorderen.

2. De raden treffen in ieder geval gezamenlijk één afzonderlijke voorziening die belast is met de verlening van rechtshulp, het bevorderen van het gebruik van conflictbemiddeling, het verwijzen naar een conflictbemiddelaar alsmede met het benaderen van de wederpartij van de rechtzoekende met het oog op conflictbemiddeling.

3. Met het oog op de uitvoering van de taken, bedoeld in het eerste lid, heeft de raad voorts tot taak:

a. het nemen van besluiten op aanvragen om verlening van toevoegingen;

b. de vaststelling en uitbetaling van vergoedingen aan rechtsbijstandverleners en conflictbemiddelaars;

c. de controle op werkzaamheden van rechtsbijstandverleners en conflictbemiddelaars, voorzover deze niet elders in deze wet aan anderen is opgedragen;

d. het sluiten van overeenkomsten met ingeschreven advocaten of met personen, bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder c, alsmede met conflictbemiddelaars;

e. de vaststelling van de draagkracht overeenkomstig de bepalingen van deze wet, voorzover dat bij wettelijk voorschrift is bepaald;

f. het vergoeden van de in deze wet bedoelde, door de rechtzoekende met een grensoverschrijdend geschil als bedoeld in hoofdstuk IIIa gemaakte kosten.

D

Na artikel 7 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende

Artikel 7a

1. De raden stellen gezamenlijk regels met het oog op de organisatorische en technische uitwerking van de verlening van rechtsbijstand alsmede de uitvoering van de conflictbemiddeling. De regeling behoeft de goedkeuring van Onze Minister.

2. De raad draagt zorg voor een zo evenwichtig mogelijke spreiding van het aanbod van de verlening van zowel de rechtsbijstand als de conflictbemiddeling in het ressort. Hij is belast met het toezicht op de uitvoering van deze taken. De raad draagt tevens zorg voor een zo doelmatig mogelijke besteding van de hem ter beschikking staande middelen.

3. De raad stelt voor elk kalenderjaar een jaarplan op dat inzicht geeft in de wijze waarop de taken zullen worden uitgevoerd. Van het jaarplan maken een activiteitenplan en een begroting deel uit. De raden geven inzicht in de regels die ten grondslag liggen aan de inrichting en werkzaamheden van een voorziening. Het jaarplan wordt van kracht zodra Onze Minister het jaarplan heeft goedgekeurd.

4. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld omtrent de inrichting van het jaarplan, het beheer en de administratie en omtrent de maatregelen die getroffen zullen worden als het jaarplan niet tijdig kan worden goedgekeurd.

5. De raden kunnen met goedkeuring van Onze Minister één raad aanwijzen die met een taak als bedoeld in artikel 7, eerste, tweede, of vierde lid, is belast. De derde volzin van het tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

E

Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding «1.» geplaatst.

2. Er worden drie leden toegevoegd, luidende:

2. Met het oog op de uitoefening van zijn taken kan de raad één of meer voorzieningen treffen.

3. Indien een voorziening wordt getroffen voor de verlening van rechtsbijstand zonder afgifte van een toevoeging, wordt de draagkracht bepaald door het inwinnen van informatie bij de betreffende rechtzoekende. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen hieromtrent nadere regels worden gesteld.

4. Indien de verlening van rechtshulp uitsluitend bestaat uit het verstrekken van informatiemateriaal of uit een onmiddellijke verwijzing naar andere instanties dan rechtsbijstandverleners wordt geen rekening gehouden met de draagkracht van de rechtzoekende.

F

Artikel 9, eerste lid komt te luiden:

1. De raad brengt jaarlijks verslag uit aan Onze Minister. Van het verslag maken een financieel verslag en een activiteitenverslag deel uit. Het activiteitenverslag besteedt aandacht aan de ontwikkeling van de rechtsbijstandverlening alsmede aan de ontwikkeling van andere taken die door de raad worden uitgeoefend. De raden kunnen één raad aanwijzen die aandacht besteedt aan de ontwikkeling van de rechtshulp.

G

In artikel 12, tweede lid, onder e, onderdeel 2°, wordt aan het einde van de zin de punt vervangen door een puntkomma.

H

Artikel 13 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. De aanhef komt te luiden: Onverminderd het tweede lid wordt rechtsbijstand verleend door:

b. Onderdeel b komt te luiden:

b. medewerkers van een voorziening voorzover belast met de verlening van rechtsbijstand;

2. Onder vernummering van het tweede tot derde lid komt het tweede lid (nieuw) te luiden:

2. Rechtshulp wordt uitsluitend verleend door medewerkers die in dienstbetrekking zijn bij de voorziening als bedoeld in artikel 7, tweede lid, of door anderen met wie de raad in overeenstemming met de regels, bedoeld in het derde, lideen overeenkomst is aangegaan tot het verlenen van rechtshulp.

3. Het derde lid (nieuw) komt te luiden:

3. In het jaarplan worden regels opgenomen met betrekking tot het aangaan van de in het eerste lid onder c alsmede het tweede lid, bedoelde overeenkomsten.

I

Aan artikel 14 wordt een zin toegevoegd, luidende: De raden kunnen gezamenlijk regels stellen met betrekking tot deze voorwaarden.

J

Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

1. De aanhef van het eerste lid komt te luiden: De door de raden te stellen regels met betrekking tot de voorwaarden kunnen betrekking hebben op:

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. De regels, bedoeld in het eerste lid, worden opgenomen in het jaarplan.

K

Afdeling 3 van Hoofdstuk III vervalt.

L

Artikel 24, eerste lid, onderdeel b, komt te luiden:

b. rechtsbijstand door een medewerker die in dienstbetrekking is bij een voorziening, tenzij het betreft een medewerker van een voorziening als bedoeld in artikel 7, tweede lid;

M

Na artikel 24 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 24a

1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen soorten zaken worden aangewezen die worden aangemerkt als zaken waarbij de rechtsbijstand bestaat uit het geven van een eenvoudig rechtskundig advies.

2. Indien blijkt dat de toevoeging in een zaak waarbij de rechtsbijstand bestaat uit het geven van een eenvoudig rechtskundig advies, niet toereikend is voor de verlening van rechtsbijstand in die zaak, vraagt de rechtsbijstandverlener zo spoedig mogelijk een wijziging van de toevoeging aan.

N

Artikel 28 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het eerste lid, wordt onder vervanging van de punt aan het einde van onderdeel c door een puntkomma een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. een rechtsprobleem betreft dat door de voorziening, bedoeld in artikel 7, tweede lid, kan worden afgehandeld.

2. Er wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. Het eerste lid, onder a en c is niet van toepassing, indien het betreft een toevoeging in een zaak waarbij de rechtsbijstand bestaat uit het geven van een eenvoudig rechtskundig advies. De raad kan evenwel een aanvraag om deze toevoeging weigeren, indien de aanvraag niet binnen vier weken na het geven van het advies is ingediend.

O

Na artikel 33 wordt voor Hoofdstuk V een nieuw hoofdstuk ingevoegd, luidende:

HOOFDSTUK IVA CONFLICTBEMIDDELING

Artikel 33a

Conflictbemiddeling wordt voor de toepassing van deze wet verricht door bij de raad ingeschreven conflictbemiddelaars.

Artikel 33b

1. Alle in het ressort kantoor houdende conflictbemiddelaars die daartoe een aanvraag hebben ingediend, worden door de raad ingeschreven, indien zij voldoen aan door de raad vastgestelde voorwaarden. De raden kunnen gezamenlijk regels stellen met betrekking tot deze voorwaarden.

2. Conflictbemiddelaars uit een andere lidstaat en die geen kantoor houden in een ressort dienen een aanvraag als bedoeld in het eerste lid in bij de raad te 's-Gravenhage.

Artikel 33c

1. De door de raden te stellen regels als bedoeld in artikel 33b, eerste lid, met betrekking tot de voorwaarden kunnen betrekking hebben op:

- a. de vakbekwaamheidseisen die aan de conflictbemiddelaar worden gesteld;
 - b. de mate van gebondenheid aan door de beroepsgroep algemeen aanvaarde normen betreffende de beroepsethiek en beroepsuitoefening;
 - c. de wijze waarop schendingen van de algemene norm betreffende de beroepsethiek en beroepsuitoefening worden afgehandeld;
 - d. de medewerking door de conflictbemiddelaar aan onderzoek naar de werking van conflictbemiddeling en aan evaluatie;
 - e. de verslaglegging door de conflictbemiddelaar van de door hem verrichte werkzaamheden;
 - f. de beroepsaansprakelijkheidsverzekering;
 - g. de organisatie van het kantoor waar de conflictbemiddelaar werkzaam is;
2. De regels, bedoeld in het tweede lid, worden opgenomen in het jaarplan.

Artikel 33d

1. De raad kan de inschrijving doorhalen indien de conflictbemiddelaar niet voldaan heeft dan wel niet langer voldoet aan de voor de inschrijving gestelde voorwaarden.
2. Artikel 17, tweede lid, onder b, d, e en f is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 33e

1. De artikelen 24, tweede tot en met vijfde lid, 25 tot en met 28, 30 tot en met 32 zijn van overeenkomstige toepassing op de verlening van een toevoeging met het oog op conflictbemiddeling. Bij de aanvraag om een toevoeging wordt de overeenkomst waarin de rechtzoekende en zijn wederpartij hebben verklaard in te stemmen met conflictbemiddeling overgelegd.
2. Artikel 33 is van overeenkomstige toepassing op de toevoeging voor conflictbemiddeling met uitzondering van het eerste lid, onder e.
3. Afdeling 1 van Hoofdstuk V en de artikelen 37, eerste, tweede, derde en vijfde lid, 37a tot en met 38 en 41 zijn van overeenkomstige toepassing voor het bepalen van de draagkracht alsmede van de eigen bijdrage van de rechtzoekende aan wie een toevoeging met het oog op conflictbemiddeling is verleend en voor het bepalen van de kosten van conflictbemiddeling.
4. De artikelen 46 en 47 zijn eveneens van overeenkomstige toepassing.

P

Artikel 35 komt te luiden:

Artikel 35

1. Tenzij bij algemene maatregel van bestuur anders is bepaald, is de rechtzoekende een eigen bijdrage verschuldigd voor de verlening van rechtsbijstand.
2. De regels omtrent de eigen bijdrage, alsmede de hoogte van de eigen bijdrage worden bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld.

Q

Artikel 36 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het cijfer «1.» voor het eerste lid, alsmede het tweede lid vervallen.

2. Er wordt een volzin toegevoegd, luidende: Artikel 35 is van overeenkomstige toepassing.

R

Artikel 37, zesde lid, vervalt.

S

Na artikel 37b wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 37c

De raad kan met het oog op de verlening van rechtsbijstand een subsidie verstrekken voor bijzondere doeleinden en projecten. Artikel 37b, tweede tot en met vijfde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

T

Artikel 38 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid wordt «De ingevolge artikel 35, derde lid,» vervangen door: De ingevolge artikel 35.

2. In het vijfde lid wordt «aan de stichting indien de rechtsbijstand-verlener een medewerker van de stichting is» vervangen door: aan de voorziening die door de raad is getroffen voor de verlening van rechtsbijstand, indien de rechtsbijstand door medewerkers van die voorziening is verleend.

U

Het opschrift van Hoofdstuk V, afdeling 3, komt te luiden:

AFDELING 3. SUBSIDIEVERSTREKKING AAN DE RAAD EN AAN EEN VOORZIENING

V

Artikel 42b wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De raad kan met het oog op de uitoefening van zijn taken een subsidie verstrekken aan één of meer voorzieningen. De raden kunnen met goedkeuring van Onze Minister één raad aanwijzen die één of meer voorzieningen subsidieert.

2. Onder vernummering van het tweede tot en met vijfde lid tot derde tot en met zesde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

2. De raden subsidiëren gezamenlijk de voorziening, bedoeld in artikel 7, tweede lid.

3. Het derde lid (nieuw) wordt als volgt gewijzigd:

1°. In onderdeel c wordt «de gevallen waarin de stichting» vervangen door: de gevallen waarin de voorziening.

2°. In onderdeel d wordt «waarvoor de stichting» vervangen door: waarvoor de voorziening.

3°. In onderdeel e wordt «egalisereserve door de stichting» vervangen door: egalisereserve door de voorziening.

4. Het vijfde lid (nieuw) komt te luiden:
5. De door de raden gezamenlijk op te stellen regels voor de subsidiëring van een voorziening behoeven de goedkeuring van Onze Minister. De goedkeuring kan worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

5. In het zesde lid (nieuw) wordt «verstrekt de stichting» vervangen door: verstrekt de voorziening.

W

Artikel 42c, eerste lid, komt te luiden:
1. De raden kunnen met het oog op de uitvoering van hun taken subsidie verstrekken voor bijzondere doeleinden en projecten.

X

In artikel 49 komt «De voordracht voor een krachtens artikel 12, derde lid, artikel 19, eerste lid, onder b, artikel 34, vierde lid, artikel 35, vijfde lid» te luiden: De voordracht voor een krachtens de artikelen 12, derde lid, 19, 34, vierde lid, 35.

ARTIKEL II

Op aanvragen om een toevoeging, die door de raad zijn ontvangen voor inwerkingtreding van deze wet is het recht zoals dat gold voor inwerkingtreding van deze wet van toepassing.

ARTIKEL III

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,